

Шляхами абетки

В історичну мовну мандрівку вас
запрошує Паньків Аліна
учениця 9 класу

- ▶ Чому літери, поставлені в певному порядку, називаються алфавітом?
- ▶ Чому у слова "алфавіт" стільки синонімів?

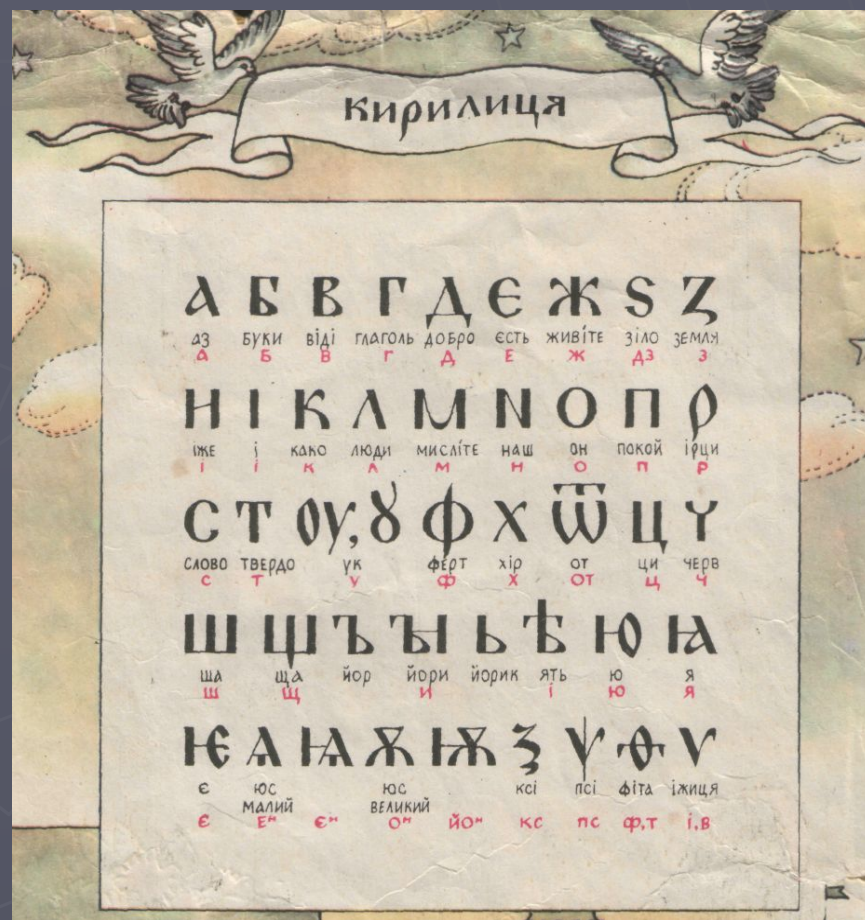
Перед вами грецький алфавіт

<i>Α α</i>	альфа	<i>Ν ν</i>	ні/ню
<i>Β β</i>	бета	<i>Ξ ξ</i>	ксі
<i>Γ γ</i>	гамма	<i>Ο ο</i>	омікрон
<i>Δ δ</i>	дельта	<i>Π π</i>	пі
<i>Ε ε</i>	епсилон	<i>Ρ ρ</i>	ро
<i>Ζ ζ</i>	дзета	<i>Σ σς</i>	сигма
<i>Η η</i>	ета	<i>Τ τ</i>	тау
<i>Θ θ</i>	тета	<i>Υ υ</i>	іпсилон
<i>Ι ι</i>	йота	<i>Φ φ</i>	фі
<i>Κ κ</i>	каппа	<i>Χ χ</i>	хі
<i>Λ λ</i>	ламбда	<i>Ψ ψ</i>	псі
<i>Μ μ</i>	мі/мю	<i>Ω ω</i>	омега

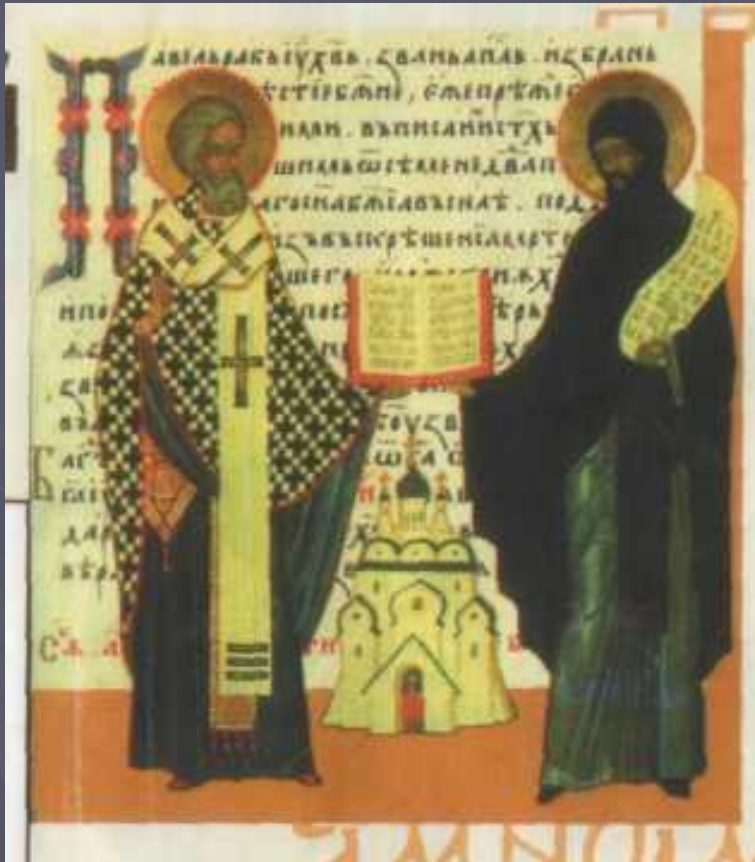
Знаки для позначення приголосних звуків були взяті греками з фінікійської писемності, а для голосних – греки придумали самі. Зверніть увагу на назви перших двох літер.

Перед вами кирилиця

Це перший слов`янський алфавіт. У ньому 43 букви. З плином часу деякі букви стали зайвими і були вилучені з алфавіту. Зверніть увагу! Як називаються перші дві літери?

Кирило і Мефодій

Брати-монахи, які у 863 році склали азбуку, якою зараз користуються слов'янські народи.

Сучасний алфавіт

Таким алфавітом користуються сучасні українські школярі.

Зверніть увагу!

Як називаються перші дві літери сучасного алфавіту?

А, а	а	Н, н	ен
Б, б	бе	О, о	о
В, в	ве	П, п	пе
Г, г	ге	Р, р	ер
Ґ, ґ	ґе	С, с	ес
Д, д	де	Т, т	те
Е, е	е	У, у	у
Є, є	є	Ф, ф	еф
Ж, ж	же	Х, х	ха
З, з	зе	Ц, ц	це
И, и	и	Ч, ч	че
І, і	і	Ш, ш	ша
Ї, ї	ї	Щ, щ	ща
Й, й	йот	Ь	м'який знак
К, к	ка	Ю, ю	ю
Л, л	ел	Я, я	я
М, м	ем		

Отож ви здогадалися, як з'явилися ці назви?

- ▶ Алфавіт- ?
- ▶ Азбука-?
- ▶ Абетка- ?

Про це ми дізналися

Коваль А. Життя і пригоди знайомих незнайомців. – К.,1990.

Ухтышка: Толстый детский журнал.
-2006.-№5.